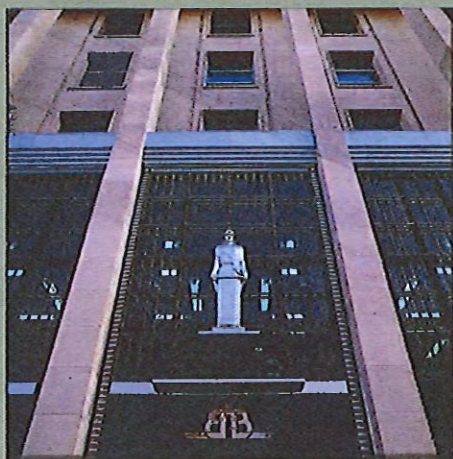

NATIONALE
BANK
VAN BELGIE

VERSLAG 1991

BALANS PER 31 DECEMBER 1991

ACTIVA

(in duizenden franken)

	1991	1990
Goud	333.781.357	363.703.639
Vreemde valuta's	230.801.720	231.662.258
Bijzondere trekkingsrechten (SDR)	18.383.064	17.299.710
Deelneming in het IMF	16.396.583	14.383.432
Leningen aan het IMF	—	—
Deposito bij het IMF in het kader van de USAF	4.472.950	4.407.760
Ecu's	110.620.755	108.508.173
EFMS : Financieringen op zeer korte en op korte termijn	12.648.922	—
EEG : Financiële ondersteuning op middellange termijn	—	—
Internationale akkoorden	3.145.622	3.438.622
Voorschotten op onderpand	43.930.677	3.274.539
Handelspapier	18.404.253	30.252.494
Effecten op de markt gekocht	17.727.546	—
Vorderingen wegens andere interventies op de geldmarkt	42.550.250	—
Voorschotten aan het Rentenfonds	—	—
Voorschotten aan de Belgische Staat	2.648	107.684.000
Voorschotten aan de Luxemburgse Staat	—	—
Munten	716.697	923.230
Tegoed bij het Bestuur der Postchecks :		
Rekening A	1.604	1.420
Rekening B	3.847.483	2.647.412
Statutaire beleggingen (art. 21)	34.195.460	30.637.325
Gebouwen, materieel en meubelen	11.165.474	10.667.449
Overige activa	530.907	219.597
Overlopende rekeningen	6.897.629	7.017.022
TOTAAL ACTIVA	910.221.601	936.728.082

PASSIVA

(in duizenden franken)

	1991	1990
Bankbiljetten in omloop	431.513.633	428.502.517
Rekeningen-courant in franken :	7.146.623	6.410.668
<i>Schatkist</i>	—	14.807
<i>Andere</i>	7.146.623	6.395.861
Verbintenissen wegens interventies op de geldmarkt . .	4.240.690	—
Rekeningen-courant in vreemde valuta's	6.655	38.274
Financiële bijstandsakkoorden	3.847.483	2.647.412
Tegenwaarde van de toegewezen SDR	21.704.811	21.388.479
EFMS : Financieringen op zeer korte en op korte termijn	—	—
Onbeschikbare reserve meerwaarde op goud	54.807.348	54.807.348
Overige schulden	2.392.512	8.576.546
Overlopende rekeningen	122.427	348.606
Waarderingsverschillen op goud en vreemde valuta's . .	336.023.970	368.698.238
Voorziening voor gebouwen, materieel en meubelen . .	1.407.981	1.882.981
Maatschappelijke voorziening voor diverse risico's . . .	8.650.000	8.450.000
Kapitaal	400.000	400.000
Reservefonds :	36.688.795	33.349.414
<i>Statutaire reserve</i>	2.531.374	2.410.786
<i>Buitengewone reserve</i>	23.542.631	20.821.631
<i>Afschrijvingsrekening voor gebouwen, materieel en meubelen</i>	10.614.790	10.116.997
Te verdelen nettowinst	1.268.673	1.227.599
TOTAAL PASSIVA	910.221.601	936.728.082

RESULTATENREKENING PER 31 DECEMBER 1991

(in duizenden franken)

	1991	1990
OPBRENGSTEN		
Opbrengsten van de verrichtingen met het buitenland .	21.889.529	21.318.117
Opbrengsten van de kredietverrichtingen	11.656.641	10.299.191
Opbrengsten van de statutaire beleggingen	3.394.986	2.898.521
Provisies	202.596	228.185
Terugwinningen bij derden	1.676.260	1.660.003
Terugnemingen op voorzieningen	535.000	336.000
Overige opbrengsten	95.512	4.590
	39.450.524	36.744.607
KOSTEN		
Aandeel van de Staat :	23.529.456	21.464.281
<i>Verrichtingen met het buitenland</i>	14.699.196	14.220.560
<i>Kredietverrichtingen</i>	8.830.260	7.243.721
Algemene onkosten :	7.879.304	7.387.336
<i>Bezoldigingen en sociale lasten</i>	6.646.336	6.337.400
<i>Overige kosten</i>	1.232.968	1.049.936
Belastingen, taksen en heffingen	2.272.508	2.615.383
Afschrijving van gebouwen, materieel en meubelen . .	1.519.583	1.075.008
Overschrijvingen naar de reserve- en voorzieningsrekenin- gen :	2.981.000	2.975.000
<i>Buitengewone reserve</i>	2.721.000	2.492.000
<i>Voorziening voor gebouwen, materieel en meubelen</i> .	60.000	283.000
<i>Maatschappelijke voorziening voor diverse risico's</i> . .	200.000	200.000
Te verdelen nettowinst	1.268.673	1.227.599
	39.450.524	36.744.607

INLEIDING

De hervorming van de monetaire beleidsinstrumenten die op 29 januari 1991 in werking is getreden, heeft de Bank ertoe gebracht de desbetreffende rubrieken van haar balans aan de gewijzigde monetaire beleidsvoering aan te passen.

De gelegenheid werd tevens te baat genomen om de waarderingsregels van de niet in franken luidende activa en passiva te herzien. Vanaf het boekjaar 1991 zijn het goud en de tegoeden en verbintenissen in deviezen in de balans omgerekend tegen van de marktnotering afgeleide koersen. De uit de nieuwe waarderingsmethode voortvloeiende omrekeningsverschillen zijn in een nieuwe balansrubriek « Waarderingsverschillen op goud en vreemde valuta's » opgenomen. Overeenkomstig de gangbare boekhoudpraktijk zijn de termijnoperaties voortaan niet meer in de balans geregistreerd.

De grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van de effecten uit de portefeuille statutaire beleggingen werden eveneens gewijzigd. De effecten worden voortaan in de balans gewaardeerd tegen hun actuariële waarde, zodanig dat over de resterende looptijd van de effecten een constant brutorendement bekomen wordt. De nieuwe waarderingsmethode heeft een uitzonderlijke opbrengst opgeleverd van fr. 172 miljoen.

Teneinde de leesbaarheid van de jaarrekening te verbeteren werd ten slotte de benaming van sommige rubrieken gewijzigd en het geheel van de rubrieken enigszins herschikt. Om de vergelijking van de bedragen van het verstreken boekjaar met die van het voorgaande boekjaar mogelijk te maken, werden deze laatste aan de nieuwe voorstelling aangepast. De inhoud van de verschillende rubrieken en de waarderingsregels worden hierna toegelicht.

BALANS

(in duizenden franken)

ACTIVA**GOUD**

Het goud is gewaardeerd tegen een prijs die van de marktnoteringen is afgeleid volgens de methode toegepast door het Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking (EFMS) voor de swaps van goud tegen ecu's. De in aanmerking genomen prijs is hetzij het gemiddelde van de koersen, omgerekend in ecu's, van de twee dagelijkse fixings op de goudmarkt in Londen tijdens het tweede semester van het jaar, hetzij het gemiddelde van de twee fixings van de voorlaatste werkdag van het boekjaar, indien dat gemiddelde lager is dan het eerste. De omrekening van de ecu's in franken gebeurt tegen de door de Europese Commissie gepubliceerde koers van de ecu op de laatste werkdag van het jaar.

De prijs van het goud, per kilogram fijn, is aldus vastgesteld op fr. 355.017,0677 per 31 december 1991, tegen fr. 386.848,1736 per 31 december 1990.

In de loop van 1991 is de goudvoorraad lichtjes gestegen ingevolge de teruggave van goud door het EFMS ter gelegenheid van de hernieuwing van de driemaands swaptransacties waarbij de Bank 20 pct. van haar goudvoorraad tegen ecu's bij die instelling inbracht.

VREEMDE VALUTA'S

De valutategoeden zijn in de balans opgenomen voor hun tegenwaarde in franken berekend tegen de indicatieve marktkoersen op de laatste werkdag van het jaar zoals die door de Bank gepubliceerd worden. De omrekeningsverschillen voortvloeiend uit de wijziging, per balansdatum, van de boekingskoersen alsook het boekhoudkundig verschil tussen de aankoopkoers en de boekingskoers van de deviezen, komen in de balans voor in de rubriek van het passief « Waarderingsverschillen op goud en vreemde valuta's ».

In 1991 zijn de tegoeden in vreemde valuta's met fr. 860 miljoen gedaald, voornamelijk als gevolg van de cessie van deviezen aan de Schatkist voor de terugbetaling van buitenlandse leningen, van een grotere inbreng van dollars bij het EFMS en van de verkoop van deviezen in het kader van swapverrichtingen tegen Belgische franken op de geldmarkt en van diverse verrichtingen met het IMF. Die uitgaven overtreffen de ontvangsten, die vooral het provenu van beleggingen in het buitenland vertegenwoordigen. De wijziging van de boekingskoersen per balansdatum heeft positieve omrekeningsverschillen teweeggebracht ten belope van fr. 395 miljoen.

Behoudens geringe saldi die met het oog op de uitvoering van courante betalingen bij buitenlandse correspondenten op zichtrekeningen uitstaan, zijn de vreemde valuta's op termijn belegd.

De tegoeden ingeschreven op naam van de Bank in het buitenland bevatten, behalve haar eigen voornoemde tegoeden, de dollars die, tegen ecu's, contant gecedeerd werden aan en op termijn teruggekocht werden van het EFMS en waarvan het beheer aan de Bank is toevertrouwd. De tegoeden bestaan per balansdatum bijna uitsluitend uit valuta's die door de Belgische Staat gewaarborgd zijn.

Bij de aankoop worden de effecten in vreemde valuta's tegen de aanschaffingsprijs geboekt. Het verschil tussen die prijs en de terugbetalingsprijs wordt in resultaat genomen, pro rata de resterende looptijd van de effecten, als bestanddeel van de rente-opbrengst van die effecten. In de balans worden de effecten opgenomen tegen hun aanschaffingsprijs, vermeerderd of verminderd met het gedeelte van het bewuste verschil dat in de resultatenrekening wordt genomen.

BIJZONDERE TREKKINGSRECHTEN (SDR)

De bijzondere trekkingsrechten worden geboekt tegen de marktkoers op de laatste werkdag van het jaar, zoals die door het IMF gepubliceerd wordt.

Per balansdatum is die koers fr. 44,7295 voor 1 SDR (fr. 44,0776 ultimo 1990). Het SDR-tegoed bedraagt per 31 december 1991 SDR 411 miljoen tegen SDR 392,5 miljoen een jaar eerder. De Bank heeft SDR 7,5 miljoen ontvangen als rente op de nettotegoeden bij het IMF en netto SDR 11 miljoen tegen vreemde valuta's gekocht van andere deelnemers in het SDR-departement en van erkende houders van SDR.

De verbintenis op onbepaalde termijn in SDR, die in de passiefrubriek « Tegenwaarde van de toegewezen SDR » voorkomt, bedraagt SDR 485,2 miljoen, zodat de netto-aanwending van SDR per 31 december 1991 SDR 74,2 miljoen belooft.

DEELNEMING IN HET IMF

Het bedrag dat in deze rubriek is vermeld, vertegenwoordigt de tegenwaarde van het bedrag, in SDR, van de reservetranche van België, d.w.z. de rechten die de Belgische Staat bezit als lid van het IMF uit hoofde van het gedeelte van zijn quotum in het Fonds (SDR 2.080,4 miljoen) dat de tegoeden in franken van het Fonds overtreft. De reservetranche, die per balansdatum SDR 366,6 miljoen bedraagt (SDR 326,3 miljoen per 31 december 1990) is omgerekend in franken tegen dezelfde koers als die welke voor de tegoeden in SDR wordt toegepast.

De vermeerdering met SDR 40,3 miljoen, van het ene jaar tot het andere, stemt overeen met het saldo van, enerzijds, de trekkingen in franken door diverse lid-staten van het Fonds en de aanwendingen van franken door het Fonds (SDR 100,3 miljoen) en, anderzijds, de terugkopen in franken verricht door diverse lid-staten van het Fonds (SDR 60 miljoen).

DEPOSITO BIJ HET IMF IN HET KADER VAN DE USAF

In deze rubriek is de tegenwaarde opgenomen van de SDR die de Bank op een bijzondere depositorekening bij het IMF heeft gestort naar aanleiding van de Belgische deelneming in de Uitgebreide structurele aanpassingsfaciliteit (USAF).

De vordering, ongewijzigd SDR 100 miljoen, is gewaardeerd tegen dezelfde koers als die welke wordt gebruikt voor de tegoeden in SDR.

ECU'S

Het gaat om de ecu's die de Bank heeft ontvangen ingevolge de swaptransacties waarbij ze 20 pct. van haar goud en van haar bruto dollarreserves bij het EFMS heeft ingebracht, vermeerderd of verminderd met de ecu's die de Bank in het kader van transacties met centrale banken van andere EEG-landen of met derde houders van ecu's heeft verworven of afgestaan.

Per balansdatum zijn de ecu's gewaardeerd tegen de door de Europese Commissie gepubliceerde marktkoers op de laatste werkdag van het jaar, nl. fr. 41,9308 voor 1 ecu op 31 december 1991 en fr. 42,1839 voor 1 ecu op 31 december 1990.

Tegenover het vorige boekjaar is het ecu-bezit met 65,9 miljoen gestegen tot 2.638,2 miljoen ecu's per 31 december 1991. Die vermeerdering vloeit voort uit de grotere dollarinbreng en de waardeestijging van de Amerikaanse munt, waarvan het effect slechts gedeeltelijk gecompenseerd werd door de daling van de goudprijs en de geringere inbreng van goud.

EFMS : FINANCIERINGEN OP ZEER KORTE EN OP KORTE TERMIJN

Het bedrag per 31 december 1991 vertegenwoordigt de schuldvordering van de Bank op het EFMS die verband houdt met de financiering op zeer korte termijn van interventies op de valutamarkt.

INTERNATIONALE AKKOORDEN

In deze rubriek worden de in franken luidende vorderingen geboekt op niet EEG-landen, waarmee België betalingsakkoorden heeft gesloten. De saldi geven de uitstaande bedragen weer van de voorschotten die werden verleend krachtens die akkoorden waarvan de uitvoering geregeld wordt door de overeenkomst van 15 juni 1972 tussen de Staat en de Bank.

VOORSCHOTTEN OP ONDERPAND

In deze rubriek worden opgenomen :

	31-12-1991	31-12-1990
— de beleningen op vaste termijn tegen onderpand van overheidseffecten, toegekend in het kader van de periodieke aanbestedingen van kredieten	42.700.000	3.250.000
— de eindedagkredieten, toegekend aan financiële instellingen in de vorm van voorschotten in rekeningen-courant	1.228.571	13.002
— de andere voorschotten in rekeningen-courant ..	2.106	11.537
Totaal	43.930.677	3.274.539

HANDELSPAPIER

De portefeuille handelspapier (vorderingen wegens verrichtingen van cessies-retrocessies) bestaat uit :

	31-12-1991	31-12-1990
— handelspapier verworven onder het stelsel van cessies-retrocessies in het kader van de periodieke toewijzingen van kredieten	7.513.445	21.963.219
— handelspapier gemobiliseerd tegen het officiële discontotarief en aangerekend op de individuele kredietplafonds van de kredietinstellingen	8.522.474	—
— ander papier, voor een termijn van één dag door het HWI gemobiliseerd tegen het tarief van de periodieke aanbestedingen van kredieten	2.368.334	—
— Creditexport-papier, betreffende de uitvoer naar niet EEG-landen, aangekocht tegen de rentetarieven van de desbetreffende kredieten; einde april 1991 heeft de Bank een einde gesteld aan die faciliteit	—	8.289.275
Totaal	18.404.253	30.252.494

EFFECTEN OP DE MARKT GEKOCHT

In deze rubriek komen de schatkistcertificaten, obligaties en andere op de geld- en kapitaalmarkten verhandelde effecten voor, die de Bank rechtstreeks in het kader van haar openmarktpolitiek heeft verworven.

Bij de verwerving worden de effecten geboekt tegen aanschaffingsprijs. In de balans zijn ze gewaardeerd op grond van hun actuair rendement bij de aankoop en rekening houdend met hun terugbetalingswaarde op de vervaldag. Het verschil tussen de aanschaffingsprijs en de terugbetalingswaarde wordt pro rata de resterende looptijd van de effecten in resultaat genomen.

Per balansdatum bevat de portefeuille van de Bank slechts schatkistcertificaten waarvan de marktwaarde fr. 17.724 miljoen bedraagt.

VORDERINGEN WEGENS ANDERE INTERVENTIES OP DE GELDMARKT

De rubriek registreert de vorderingen van de Bank ingevolge verrichtingen van cessies-retrocessies m.b.t. verschillende soorten van privé- of overheidseffecten, afgesloten in het kader van openmarktinterventies, alsmede ingevolge haar uitzettingen op de interbankenmarkt.

De vorderingen worden geboekt voor het bedrag van de ter beschikking van de financiële instellingen gestelde middelen.

Per balansdatum bedragen de cessies-retrocessies fr. 39.550 miljoen en de uitzettingen op de interbankenmarkt fr. 3.000 miljoen.

VOORSCHOTTEN AAN HET RENTENFONDS

De overeenkomst van 22 januari 1991 tussen de Staat en de Bank stelt het maximumbedrag en de voorwaarden vast voor de kredietverlening door de Bank aan de Belgische Staat, de Luxemburgse Staat en het Rentenfonds. De speciale kasfaciliteit van het Rentenfonds is beperkt tot fr. 5 miljard.

Vóór de hervorming van de geldmarkt waren de speciale voorschotten aan het Rentenfonds opgenomen in de rubriek « Bijzondere bijstand aan het Rentenfonds »

VOORSCHOTTEN AAN DE BELGISCHE STAAT

De speciale kasfaciliteit waarover de Staat krachtens bovengenoemde overeenkomst bij de Bank beschikt, is beperkt tot fr. 15 miljard. Sinds de hervorming van de geldmarkt, is dit de enige kredietvorm waarop de Staat bij de Bank een beroep kan doen en die zowel de directe als de indirecte voorschotten waarvan hij voorheen gebruik kon maken, vervangt.

Per 31 december 1990 beliep het krediet aan de Staat fr. 107,7 miljard. Dit bedrag bestond voor fr. 37 miljard uit directe voorschotten, geboekt in de rubriek « Overheidseffecten », voor 36,7 miljard uit indirecte voorschotten, geboekt in de rubriek « Bijzondere bijstand aan het Rentenfonds », en uit de geconsolideerde vordering van fr. 34 miljard op de Staat, geboekt in de rubriek « Geconsolideerde vordering op de Staat ».

Krachtens de wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetaire beleidsinstrumentarium, werd deze laatste vordering omgezet in vrij verhandelbare, tegen marktvoorwaarden rentende effecten die de Bank vervolgens opgenomen heeft in haar openmarktportefeuille, voorkomend in de rubriek « Effecten op de markt gekocht ».

VOORSCHOTTEN AAN DE LUXEBURGSE STAAT

De Luxemburgse Staat beschikt bij de Bank over een speciale kasfaciliteit van fr. 507 miljoen.

MUNTEN

Volgens de bepalingen van een akkoord afgesloten tussen de Minister van Financiën en de Bank, wordt het plafond voor de kasvoorraad munten van de Bank vastgesteld op 10 pct. van de per 31 december van het voorgaande jaar in omloop zijnde munten; voor 1991 bedraagt dat plafond fr. 1.873 miljoen.

Bijzondere bepalingen regelen de terugbetalingsmodaliteiten ingeval het contractuele plafond wordt overschreden; zij dienden in 1991 niet te worden toegepast.

TEGOED BIJ HET BESTUUR DER POSTCHECKS : Rekening B

Op verzoek van de Schatkist houdt de Bank op een bijzondere postrekening, genaamd rekening B, de tegenwaarde aan van de niet-gebruikte saldi van de leningen die door de

Belgische Staat aan derde landen zijn verstrekt in het raam van de financiële bijstandsakkoorden; die saldi staan in de boeken van de Bank ingeschreven op rekeningen van de centrale banken of van de regeringen van de begunstigde landen.

STATUTAIRE BELEGGINGEN (ART. 21)

De benaming van de rubriek « Overheidsfondsen » werd vervangen door « Statutaire beleggingen (art. 21) », enerzijds, om te vermijden dat die rubriek als een monetaire financiering van de Staat zou kunnen worden opgevat en, anderzijds, omdat de Bank tot een bedrag gelijk aan haar kapitaal, reserves en afschrijvingsrekeningen niet alleen overheids-effecten mag verwerven maar ook effecten die het kapitaal vertegenwoordigen van financiële instellingen waarvoor bijzondere wettelijke bepalingen gelden of die onder de garantie of de controle van de Staat vallen, alsmede aandelen van de BIB te Bazel.

Bij de verwerving worden de overheidseffecten tegen hun aanschaffingsprijs geboekt. In de balans zijn ze gewaardeerd op grond van hun actuariel rendement bij aankoop en rekening houdend met hun terugbetalingswaarde op de vervaldag. Het verschil tussen de aanschaffingsprijs en de terugbetalingswaarde wordt pro rata de resterende looptijd van de effecten in de resultatenrekening opgenomen.

De aandelen worden in de balans opgenomen tegen hun aanschaffingsprijs.

GEBOUWEN, MATERIEEL EN MEUBELN

De gronden, gebouwen, uitrusting, meubelen en het rollend materieel worden tegen hun aanschaffingsprijs geboekt.

In 1991 bedragen de investeringen van de Bank, bijkomende kosten inbegrepen, in totaal fr. 1.524 miljoen. Met uitzondering van de gronden werden ze integraal afgeschreven in het jaar van aanschaffing. Overigens is van de rekening « Gebouwen, materieel en meubelen » een bedrag afgeboekt dat gelijk is aan de boekwaarde van de activa die verkocht werden of buiten gebruik gesteld.

OVERIGE ACTIVA

Zijn in deze rubriek geboekt de vorderingen, voornamelijk van commerciële aard, de voorraden en de goederen in bewerking.

In het voorgaande boekjaar waren de vorderingen opgetekend in de rubriek « Te innen waarden » en de voorraden en de goederen in bewerking in de rubriek « Overgangsrekeningen op het actief. »

OVERLOPENDE REKENINGEN

Deze rubriek bevat de verworven opbrengsten en de over te dragen kosten, in zoverre ze voldoende belangrijk zijn om het resultaat van het boekjaar te beïnvloeden.

BALANS

(in duizenden franken)

PASSIVA**BANKBIJETTEN IN OMLOOP**

Het volume van de biljetten in omloop, uitgedrukt als daggemiddelde, bedraagt in 1991 fr. 423,5 miljard, tegen fr. 420,9 miljard in 1990, wat overeenkomt met een groeitempo van 0,62 pct.

VERBINTENISSEN WEGENS INTERVENTIES OP DE GELDMARKT

Deze rubriek registreert de verbintenissen om privé- of overheidseffecten terug te kopen die in het kader van zgn. « Reverse repurchase agreements » worden afgestaan, de leningen die de Bank op de interbankenmarkt heeft aangegaan en de via het HWI bij de Bank uitgezette einddagoverschotten van financiële instellingen. Per balansdatum gaat het uitlopend om verbintenissen van die laatste soort.

FINANCIELE BIJSTANDSAKKOORDEN

Deze rubriek bevat de bedragen die ingeschreven zijn op de rekeningen van de centrale banken of van de regeringen van de landen die financiële bijstand genieten in het kader van door de Staat gesloten en gefinancierde bilaterale leningsakkoorden, en waarvan de tegenwaarde gestort wordt op een op naam van de Bank geopende postrekening.

TEGENWAARDE VAN DE TOEGEWEZEN SDR

De benaming van deze rubriek werd vereenvoudigd. Het saldo vertegenwoordigt de tegenwaarde van de SDR — geboekt tegen de marktkoers die ook van toepassing is op de SDR-tegoeden — die aan het IMF moeten worden teruggestort indien het door het Fonds ingestelde SDR-departement zou worden opgeheven of indien België zou besluiten zich eruit terug te trekken.

ONBESCHIKBARE RESERVE MEERWAARDE OP GOUD

Het betreft de meerwaarden die de Bank realiseert naar aanleiding van arbitragetransacties van goud tegen andere externe reservebestanddelen. Krachtens artikel 14 van de wet van 23 december 1988 tot wijziging van de organieke wet van de Bank, worden die gerealiseerde meerwaarden op een bijzondere onbeschikbare reserverekening geboekt; zij zijn vrijgesteld van elke belasting en in geval van vereffening van de Bank wordt het saldo van die bijzondere rekening aan de Staat toegekend.

OVERIGE SCHULDEN

In deze rubriek zijn opgenomen de schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten, de aan de Staat toekomende koerswinsten die op een speciale rekening van de Schatkist geboekt staan, alsook het gedeelte van het aandeel van de Staat in de opbrengsten van de Bank dat in het begin van het volgende boekjaar wordt vereffend. In de vorige balans stonden deze schulden vermeld in de rubriek « Te betalen waarden ».

OVERLOPENDE REKENINGEN

Deze rubriek bevat slechts aan te rekenen kosten wegens te betalen rente en te betalen belastingen.

WAARDERINGSVERSCHILLEN OP GOUD EN VREEMDE VALUTA'S

Op het debet of het credit van deze rekening worden de omrekeningsverschillen geboekt die voortvloeien uit de aanpassing, per balansdatum, van de boekingskoersen van de niet in franken luidende tegoeden en verbintenissen, alsook de boekhoudkundige verschillen die tot uitdrukking komen bij transacties in vreemde valuta's.

Saldo aan het einde van het boekjaar 1990	368.698.238
Bewegingen :	
— Waarderingsverschillen op goud	— 37.408.965
— Andere waarderingsverschillen	4.734.697
	— 32.674.268
Saldo aan het einde van het boekjaar 1991	336.023.970

VOORZIENING VOOR GEBOUWEN, MATERIEEL EN MEUBELN

De voorziening moet de Bank in staat stellen het hoofd te bieden aan de uitgaven in verband met de uitvoering van haar investeringsprogramma inzake nieuwbouw.

In de vorige balans was deze rubriek in de overgangsrekeningen van het passief opgenomen.

MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENING VOOR DIVERSE RISICO'S

In deze rubriek staat het voorzieningsfonds dat eind 1957 werd aangelegd met het oog op de risico's verbonden aan de activiteiten van de Bank en de schommelingen waaraan haar resultaten onderhevig zijn. In de vorige balans was ook deze rubriek in de overgangsrekeningen van het passief opgenomen.

KAPITAAL

Het kapitaal van fr. 400 miljoen is verdeeld in 400.000 aandelen op naam of aan toonder, van fr. 1.000 elk, waarvan er 200.000 nominatief en onoverdraagbaar ingeschreven zijn op naam van de Staat.

RESERVEFONDS

Het Reservefonds, waarvan sprake in artikel 14 van de statuten van de Bank, bevat de volgende rubrieken :

	31-12-1991	31-12-1990
Statutaire reserve	2.531.374	2.410.786
Buitengewone reserve	23.542.631	20.821.631
Afschrijvingsrekening voor gebouwen, materieel en meubelen	10.614.790	10.116.997
Totaal	36.688.795	33.349.414

De verhoging van het Reservefonds vertegenwoordigt het gedeelte van de winst van 1990 dat naar de statutaire reserve is gegaan, een overschrijving naar de buitengewone reserve van fr. 2.721 miljoen ten laste van de resultatenrekening van 1991 en de afschrijving van de in 1991 gedane investeringen in gebouwen, materieel en meubelen, verminderd met een bedrag dat gelijk is aan de boekwaarde van de verkochte of buiten gebruik gestelde activa.

Het fiscaal vrijgestelde gedeelte van de buitengewone reserve, ten bedrage van fr. 540,3 miljoen, is onveranderd gebleven.

TE VERDELEN NETTOWINST

Het batige saldo van de resultatenrekening, dat wordt verdeeld overeenkomstig de beschikkingen van art. 38 van de statuten, beloopt fr. 1.268,7 miljoen, tegen fr. 1.227,6 miljoen per 31 december 1990.

POSTEN BUITEN BALANSTELLING

(in duizenden franken)

EVENTUELE PASSIVA*Kredietvervangende borgtochten.*

Deze rubriek bevat de waarborgen die de Bank aan de ASLK heeft verleend voor de leningen welke die Instelling aan personeelsleden heeft verstrekt voor de bouw of de aankoop van hun woning. Hij bevat eveneens de waarborg die de Bank aan de BIB heeft toegestaan in het raam van de kredietfaciliteit die deze laatste aan Roemenië heeft verstrekt

1.574.384

VERBINTENISSEN DIE KUNNEN AANLEIDING GEVEN TOT EEN KREDIETRISICO*Vaste verbintenissen van ter beschikking stellen van bedragen.*

Het betreft verbintenissen van terbeschikkingstelling van bedragen wegens verrichtingen van cessies-retrocessies waarvan de valutadatum na de balansdatum valt

19.818.509

AAN DE INSTELLING TOEVERTROUWDE WAARDEN EN VORDERINGEN

<i>Ter inning</i>	1.353
-------------------------	-------

<i>In open bewaarneming</i>	5.721.518.120
-----------------------------------	---------------

Hierin zijn, ten belope van fr. 2.880 miljard, de gedematerialiseerde effecten opgenomen die in het effectenclearingstelsel zijn ingeschreven; de schatkistcertificaten zijn vermeld voor hun terugbetalingswaarde, de lineaire obligaties voor hun nominale waarde.

RESULTATENREKENING

(in duizenden franken)

OPBRENGSTEN

OPBRENGSTEN VAN DE VERRICHTINGEN MET HET BUITENLAND

De toename van het ene jaar tot het andere van het provenu van de verrichtingen met het buitenland, is het gevolg van de groei van het gemiddelde volume van de beleggingen in vreemde valuta's en van een verhoging van hun gemiddeld rendement.

OPBRENGSTEN VAN DE KREDIETVERRICHTINGEN

De opbrengsten van de kredietverrichtingen zijn met fr. 1.358 miljoen gestegen en belopen voor het boekjaar 1991 fr. 11.657 miljoen. Die vermeerdering is voornamelijk toe te schrijven aan de omzetting van de geconsolideerde vordering van fr. 34 miljard op de Staat, in vrij verhandelbare effecten.

Het provenu van de kredietverlening aan de Belgische Schatkist en aan het Rentenfonds bedraagt fr. 680 miljoen of in vergelijking met het boekjaar 1990 een vermindering met fr. 5.629 miljoen. De opbrengsten uit de kredietverlening aan de kredietinstellingen zijn met fr. 7.363 miljoen toegenomen van fr. 3.990 miljoen in 1990 tot fr. 11.353 miljoen in 1991.

De rentelasten aangaande de einddagoverschotten van de financiële instellingen die door bemiddeling van het HWI bij de Bank worden uitgezet, bedragen fr. 376 miljoen.

OPBRENGSTEN VAN DE STATUTAIRE BELEGGINGEN

De stijging van de opbrengst van de statutaire beleggingen, door de Bank verworven krachtens artikel 21 van haar statuten, wordt verklaard door de vermeerdering van de portefeuille ingevolge de overschrijvingen naar het Reservefonds die bij de afsluiting van het voorgaande boekjaar plaatsvonden, en door de boeking van een buitengewoon resultaat van fr. 172 miljoen ingevolge de toepassing van een nieuwe waarderingsmethode voor de overheidseffecten in portefeuille.

PROVISIES

Deze rubriek bevat de vergoedingen ontvangen voor de dienstverlening als financieel bemiddelaar en voor de bewaring en het beheer van waarden.

In de vorige balans waren deze vergoedingen in de resultatenrekening opgenomen in de rubriek « Rechten op bewaarnemingen, provisies en vergoedingen ».

TERUGWINNINGEN BIJ DERDEN

De terugwinningen hebben betrekking op de levering van goederen en de dienstverlening van commerciële aard aan derden. De ontvangsten, die tegenover vorig jaar lichtjes zijn toegenomen, slaan voornamelijk op de activiteiten van de Balanscentrale, de currency centers en de bond centers, op werken uitgevoerd door de Drukkerij, alsook op dienstverleningen aan het Uitwisselingscentrum van te verrekenen verrichtingen van het Belgisch financieel systeem. Ze bevatten ook het deel van de overheid in de financiering van de bedrijfskosten van het BLWI.

TERUGNEMINGEN OP VOORZIENINGEN

Deze rubriek bevat de terugnemings op de « Voorziening voor gebouwen, materieel en meubelen » ten belope van de in de loop van het boekjaar in het raam van het investeringsprogramma inzake nieuwbouw verrichte uitgaven.

OVERIGE OPBRENGSTEN

Het betreft een nieuwe benaming van de vroegere rubriek « Diverse ontvangsten ». In het bedrag per 31 december 1991 is een uitzonderlijk resultaat begrepen van fr. 88 miljoen als gevolg van de wederopneming van het tegoed van het Fonds van de Honderdste Verjaring in het patrimonium van de Bank.

RESULTATENREKENING

(in duizenden franken)

KOSTEN

AANDEEL VAN DE STAAT

De ontvangsten van de Bank die aan de Staat vóór iedere aanrekening van kosten (algemene onkosten, afschrijvingen, belastingen en taksen) worden afgestaan, bevatten niet het bedrag dat daarnaast aan de Schatkist in de verdeling van de nettowinst toekomt.

Verrichtingen met het buitenland

De netto-opbrengst van de beleggingen in vreemde valuta's die de tegenpost vormen van de meerwaarde die werd gerealiseerd naar aanleiding van arbitragetransacties van activa in goud tegen andere externe bestanddelen en die op een bijzondere onbeschikbare reserverekening is ingeschreven, wordt aan de Staat toegekend. De verdeling tussen deze laatste en de Bank van de overige netto-opbrengsten van de externe productieve activa van de Bank over het boekjaar 1991 gebeurt, zoals de voorgaande jaren, volgens een met de Regering overeengekomen verdeelsleutel.

In die context is overeengekomen dat aan de Staat de opbrengsten worden toegekend van de externe activa, verminderd met de kosten verbonden aan de externe passiva, die 3 pct. overtreffen van het verschil tussen, enerzijds, het daggemiddelde van deze rentende externe nettotegoeden en, anderzijds, het gemiddelde, berekend op dezelfde basis, van de onbeschikbare reserve meerwaarde op goud en van de aan de Schatkist toegekende maar niet gestorte koerswinsten en meerwaarden op goudverkoop.

Kredietverrichtingen

Overeenkomstig artikel 37 van de statuten van de Bank worden aan de Staat de opbrengsten toegekend van de rentende activa in franken van de Bank en van haar financiële beheertransacties, verminderd met de uit hoofde van rentende passiva in franken en de financiële beheertransacties gedragen lasten, boven 3 pct. van het verschil tussen het op jaarbasis berekende gemiddelde bedrag van die activa en die passiva.

Behalve het bedrag dat uit hoofde van de voornoemde beschikking aan de Staat toekomt, stort de Bank jaarlijks aan de Staat, krachtens de wet van 2 januari 1991, een bedrag van fr. 986 miljoen als compensatie voor de meeruitgave die voor de Staat voortvloeit uit de conversie, in vrij verhandelbare effecten, van de geconsolideerde schuld tegenover de Bank. Voor 1991 is die compensatie pro rata berekend en bedraagt ze fr. 910,4 miljoen.

ALGEMENE ONKOSTEN

	Per 31-12-1991	Per 31-12-1990
Bezoldigingen en sociale lasten	6.646.336	6.337.400
Overige kosten	1.232.968	1.049.936
Totaal	7.879.304	7.387.336

De uitgaven voor bezoldigingen en sociale lasten, waarin de kosten begrepen zijn voor de RVA-stagiair(e)s, de studenten en de uitzendkrachten waarop de Bank een beroep heeft gedaan, nemen met 4,9 pct. toe. Ze maken 84,4 pct. uit van de totale bedrijfskosten in 1991. De overige kosten stijgen met 17,4 pct.

De gemiddelde reële personeelsbezetting, uitgedrukt in voltijds werkende eenheden, bedroeg 3.026 eenheden tegen 3.034 in 1990.

BELASTINGEN, TAKSEN EN HEFFINGEN

De Bank boekt als lasten eigen aan het boekjaar alle, onverschillig welke, door haar verschuldigde belastingen, taksen en heffingen, onder aftrek van de eventueel tijdens hetzelfde boekjaar ontvangen terugbetalingen van belastingen.

Naast de vennootschapsbelasting bevat de rubriek ook de roerende en onroerende voorheffingen, de niet-recupereerbare BTW en de regionale, provinciale en gemeentelijke belastingen.

AFSCHRIJVING VAN GEBOUWEN, MATERIEEL EN MEUBELN

De per 31 december 1991 uitgevoerde afschrijvingen dekken volgende uitgaven :

a) Bouwwerken uitgevoerd in het raam van het investeringsprogramma van de Bank, en studiekosten in verband met nieuwe gebouwen	529.923
b) Vernieuwing van gebouwen en technische uitrusting	172.696
c) Aankoop van informaticamaterieel	315.561
d) Aankoop van materieel voor de Drukkerij, de technische diensten en de kantoren	465.755
e) Aankoop van kantoormeubelen	35.648

OVERSCHRIJVINGEN NAAR DE RESERVE- EN VOORZIENINGSREKENINGEN

Volgende overschrijvingen werden gedaan :

— naar de buitengewone reserve	2.721.000
— naar de voorziening voor gebouwen, materieel en meubelen	60.000
— naar de maatschappelijke voorziening voor diverse risico's	200.000

Hierna detailgegevens betreffende de evolutie van de buitengewone reserve en van de voorzieningsrekeningen :

a) Buitengewone reserve	
Per 31 december 1990	20.821.631
Overschrijving ten laste van de resultatenrekening	2.721.000
Saldo per 31 december 1991	23.542.631
b) Voorziening voor gebouwen, materieel en meubelen	
Per 31 december 1990	1.882.981
Terugneming per 31 december 1991	-535.000
Overschrijving ten laste van de resultatenrekening	60.000
Saldo per 31 december 1991	1.407.981
c) Maatschappelijke voorziening voor diverse risico's	
Per 31 december 1990	8.450.000
Overschrijving ten laste van de resultatenrekening	200.000
Saldo per 31 december 1991	8.650.000

TE VERDELEN NETTOWINST

Overeenkomstig artikel 38 van de statuten wordt de nettowinst als volgt verdeeld :

1. Aan de aandeelhouders, een eerste dividend van 6 pct. op het nominaal kapitaal	24.000
2. Van het overschot, ten bedrage van fr. 1.244.673 :	
a) 10 pct. aan de reserve	124.467
b) 8 pct. aan het personeel	99.574
3. Van het nieuwe overschot, te weten fr. 1.020.632 :	
a) aan het Rijk, 1/3 ^e	204.126
b) aan de aandeelhouders, een tweede dividend	816.000
c) het saldo aan de reserve	506
Totaal	1.268.673

DIVIDEND TOEGEKEND VOOR HET BOEKJAAR 1991

Eerste totaal dividend	24.000
Tweede totaal dividend	816.000
Samen	840.000
voor 400.000 aandelen, dat is, per aandeel, een dividend van fr.	2.100

Coupon nr 190 zal met ingang van 1 maart 1992 betaalbaar zijn met fr. 1.575 vrij van roerende voorheffing¹.

De Regentenraad :

Alfons VERPLAETSE,	<i>gouverneur</i>
William FRAEYS,	<i>vice-gouverneur</i>
Frans JUNIUS,	<i>directeur</i>
Jean-Pierre PAUWELS,	<i>directeur</i>
Guy QUADEN,	<i>directeur</i>
Jean-Jacques REY,	<i>directeur</i>
Robert REYNDERS,	<i>directeur</i>
Roger RAMAEKERS,	<i>regent</i>
Jan HINNEKENS,	<i>regent</i>
Luc AERTS,	<i>regent</i>
Albert FRERE,	<i>regent</i>
André DEVOGEL,	<i>regent</i>
Alfred RAMPEN,	<i>regent</i>
Rik VAN AERSCHOT,	<i>regent</i>
Willy PEIRENS,	<i>regent</i>
François JANSSENS,	<i>regent</i>
Tony VANDEPUTTE,	<i>regent</i>

¹ Roerende voorheffing : $\frac{1.575 \times 1}{3} = \text{fr. } 525.$

VERSLAG 1991 VAN HET COLLEGE DER CENSOREN

Met diep leedwezen vernam het College het overlijden, op 21 augustus 1991, van de heer Alex Florquin, erecensor, die van 1963 tot 1984 zitting had in de raden van de Bank; vanaf 28 maart 1973 vervulde hij het ambt van Secretaris van het College en van 26 maart 1975 tot 27 februari 1984 dat van Voorzitter.

De censoren zullen hun oud-collega steeds indachtig blijven. Op grond van zijn ervaring in de financiële wereld, waarin hij een belangrijke rol speelde, heeft hij het College een erg gewaardeerde medewerking verleend.

*
**

Na de algemene vergadering heeft het College afscheid genomen van de heer Lucien Roegiers, die op 11 januari 1991 de leeftijdsgrens had bereikt. De heer Roegiers heeft tijdens een onafgebroken periode van achttien jaar zitting gehad in het College en de Algemene Raad. Het College betuigt hem hier zijn erkentelijkheid voor zijn grote toewijding en deskundige adviezen. Het heeft tevens akte genomen van het ontslag van de heer Théo Vandervorst die, om persoonlijke redenen, gevraagd had dat zijn mandaat niet zou worden verlengd. De censoren verheugen zich erover dat de algemene vergadering van aandeelhouders de heren Roegiers en Vandervorst ertoe gemachtigd heeft de eretitel van hun ambt te dragen. Het mandaat van de heer Roger Mené werd op de algemene vergadering vernieuwd en de heren Jacques Forest en Philippe Grulois werden aangewezen om in de vacatures te voorzien.

*
**

Overeenkomstig de statuten van de Bank en het Huishoudelijk Reglement heeft het College een controlerende en toezichthoudende opdracht. In de praktijk oefenen de censoren

deze bevoegdheid in tal van domeinen uit : de boekhoudkundige staten, de resultatenrekening en de begroting van de Bank, zowel wat de uitvoering van de begroting van het verslagjaar als de ontwerpbegroting voor het volgende boekjaar betreft. Daarenboven nemen de leden beurtelings deel aan allerlei kasinspecties en verificaties.

Zoals reeds verschillende jaren gebruikelijk is, heeft het College elk kwartaal de boekhoudkundige staat en de resultatenrekening van de Bank in detail bestudeerd en een onderzoek ingesteld naar de factoren die ten grondslag liggen aan de ontwikkeling van de diverse balansposten en het verloop van de resultatenrekening t.o.v. overeenstemmende perioden van voorafgaande jaren. De censoren hebben zich bij deze gelegenheid door de directie van de Bank laten inlichten omtrent de invloed die van de hervorming van het monetaire beleidsinstrumentarium, die op 29 januari 1991 van start is gegaan, op de voorstelling van de balans en de weekstaat van de Bank is uitgegaan.

Vrijwel parallel met het kwartaalonderzoek van de balans en de resultatenrekening dat tijdens de vergadering van het College plaatsheeft, ziet het de boekhouding van de Bank na. Twee leden worden hiertoe om de beurt gemandateerd. Via de controles die deze censoren steekproefgewijs hebben verricht en die door de nodige bewijsstukken werden gestaafd, hebben zij kunnen constateren dat de boekhouding van de Bank volgens de regels wordt gevoerd.

Het College der censoren heeft de balans van de Bank per 31 december 1991, die door de Regentenraad volgens artikel 35, 1e alinea van de statuten was overgelegd, onderzocht. De censoren hebben die balans met eenparigheid van stemmen goedgekeurd en aldus decharge verleend aan het beheer, overeenkomstig artikel 35, 2e alinea. Zij hebben zulks gedaan na kennisneming van de resultaten van de controles en de verificaties die de dienst